Jak slaví Vánoce za hranicemi?

Německo

Již o první adventní neděli se v německých domácnostech objevují **adventní věnce se svíčkami a děti dostávají adventní kalendáře** s hezkými obrázky zimních krajinek, postaviček a čokoládovými bonbony. Každý den otevřou jedno okénko označené příslušným datem, snědí pamlsek a jsou o kousek blíž k vytouženému Štědrému večeru. Tento zvyk dobře zná již i naše nejmladší generace.

O adventu začínají v Německu **vyhlášené řemeslné vánoční trhy**. Nejnavštěvovanější jsou na nich stánky, v nichž si děti za cenu materiálu mohou pod dohledem řemeslníků, uměleckých kovářů, truhlářů a perníkářů vyrobit vlastní vánoční dárek.

Prvním poslem blížících se Vánoc je **sv. Mikuláš**. Přichází v předvečer 6. prosince, ale **dárky nechává v předem připravených, krásně nablýskaných dětských botičkách až ráno o svém svátku** Když není s údržbou obuvi spokojen, nechá si dárky a do botičky nasype uhlí, brambory nebo mrkev. Na vánoční dárky si stejně jako u nás musí děti počkat do Štědrého večera.

V Německu mají hned **několik vánočních dárců**. **Dárky nerozdává jen Ježíšek, ale i vánoční duch jménem Weihnachtsmann.**Má rezavé vlasy a vousy, nosí plášť s kapucí a cestuje na osedlaném divokém větru. Pochází nejspíše ze severního Německa. Dříve odnášel v pytli, který nosí přes rameno, neposlušné děti a metlou trestal nevěrné ženy. Se stoupajícím věkem se jeho povaha změnila k lepšímu a dnes je to **hodný, rozvážný a dobromyslný starý muž**.

V jižním Německu však děti o Štědrém večeru navštěvuje výhradně Ježíšek. Nikým neviděn sestupuje doprovázen anděly z nebe a dává pod vánoční stromečky dárky.

Oblíbeným vánočním jídlem je v Německu husa a tradičně se podávají sladké ovocné kompoty a zavařeniny. Z drůbeže je oblíbená i kachna a krůta. Na chladném severu si však raději pochutnají na pěkně propečené klobásce a bramborovém salátu nebo na libovém párečku. **Jen v Bavorsku a Bádensku-Württembersku nesmí na štědrovečerním stole chybět ryba.** Kapr se tu upravuje na nejrůznější způsoby a nechybí ani obdoba českého receptu kapra na černo nebo na modro. Cukroví pečou německé hospodyňky ještě před adventem. Nejčastěji jsou to perníčky a placičky s čokoládovou nebo různobarevnou cukrovou polevou.

V některých německých vesnicích se zachovala **stará tradice mysterií**. Lidé sledují **průvod andělů, pastýřů, Panny Marie a svatého Josefa se svatým Mikulášem**. V čele jede na bílém koni svatý Martin doprovázený žebrákem. Masky rozdávají dětem z velkých nůší rukodělné, podomácku zhotovené hračky.

K německým Vánocům patří **bohatě ozdobený stromeček**, který tu má dávnou tradici, stejně oblíbené jsou však **i starší betlémy**. Nejproslavenější byly v Německu jesličky zhotovované v Tyrolsku.

V Bavorsku po **tři čtvrtky před Štědrým dnem chodí od vesnice k vesnici zpěváci, kteří klepou na dveře a házejí hrách na okna**. "Noc klepání" má věřícím připomenout smutek Marie a Josefa, když unavení a ztrápení nemohli najít v Betlémě útulek v lidských příbytcích a museli se spokojit s pohostinstvím chléva. Podobný obřad klepání na zavřené dveře, symbolizující tvrdost a nepřístupnost lidských srdcí, se dodržuje o Vánocích i v dalekém exotickém Mexiku.

Mexiko

Oslavují Vánoce pro ně typicky – hlučně a vesele. Stromeček nemají. Sladkosti dávají do velkého hliněného džbánu na vodu – pinty, který visí ze stropu a je ozdobený peřím. Děti se po něm natahují a tlučou do něho dřevěnými hůlkami tak dlouho, dokud džbán nespadne a sladkosti a dárky se nevysypou.

Čtyři hořící svíčky adventního věnce vykládají Dánové jako symboly čtyř období lidského života – dětství, mládí, dospělosti a stáří. **Vánoce jsou v Dánsku ale spojeny především s dárky**, na kterých se nikdy nešetřilo. Připravují se s několikaměsíčním předstihem a **Dánové dělají s jejich nákupem velké tajnosti**. Podle starého obyčeje totiž musí být každý dárek pro obdarovaného velkým překvapením. Lidé v Dánsku věří, že **čím větší překvapení, tím šťastnější budoucnost je čeká**.

Dárky se balí **alespoň do dvaceti vrstev vánočního papíru a krabic**. Drobné dárky a cukroví se věší na větve vánočního stromečku, který nesmí chybět v žádné domácnosti. Nejoblíbenější tu je smrček. V posledních letech získal na oblibě také zvyk kupovat malé jehličnany v květináčích. O Vánocích je ozdobit a na jaře slavnostně zasadit do volné přírody, v lese nebo na speciálně vyhrazeném místě v městském parku.

Ke štědrovečerní večeři se podává husa, kachna, vepřová pečeně s červeným zelím, teplá šunka, pepřená treska s ředkvičkou a horká rýže politá studeným mlékem, pivní a pšeničný chléb a jako dezert sladký rýžový nákyp se zapečenou mandlí. Komu se poštěstí ji najít, dostane speciální dárek Julemand.

Vánoční specialitou Dánska jsou tzv. vánoční talíře. Před více než 100 lety vyrobila v Dánsku první vánoční talíř porcelánka Bing & Grondahl jako děkovný dárek pro své stálé odběratele. Ručně malovaný talíř zářil temně modrým kobaltem a zdobil ho nápis Jule 1895. Od té doby dodává každoročně dánská porcelánka

před Vánoci na trh oblíbené talíře vždy s novým motivem. Dánské vánoční talíře zanedlouho inspirovaly výrobce v Holandsku, Německu a Anglii. V současnosti se z vánočních talířů staly na celém světě **vyhledávané objekty sběratelského zájmu**.

Bulharsko

V pravoslavném Bulharsku se **vánoční svátky slaví až 6. ledna**, a tak si milovníci Vánoc mohou nadělovat dárky hned dvakrát – 24. prosince i 6. ledna. V žádné bulharské domácnosti nechybí o Vánocích **ozdobený stromeček**. Dárky pod něj dává **děda Koleda**.

Tradičním vánočním jídlem je v Bulharsku vepřové maso, čočka, fazole, rýže a zelí. Místo vánoček, na které jsme zvyklí u nás, připravují Bulhaři ze sladkého kynutého těsta pečivo ve formě kroužků. Na venkově se ještě občas dodržuje starý bulharský zvyk, že **hlava rodiny rozloží před štědrovečerní večeří po zemi slámu**, připomínající chudobu chléva, ve kterém přišel na svět vyvolený syn Boží – Ježíšek. **Hospodyně rozprostře na slaměnou podestýlku vyšívanou pokrývku a na takto připravený "stůl" rozloží mísy s jídlem.** Nejstarší člen rodiny pokrmy požehná a vánoční hostina může začít.

Brazílie

Vánoční oslavy jsou zde **velmi důležitými svátky**. Nádherné pláže neznají zimu ani sníh. V páté nejlidnatější zemi světa žijí vedle sebe potomci Portugalců, Italů, Němců a Španělů, mulati, mestici, černoši, Japonci a Indiáni. Proto se také ve vánočních oslavách zrcadlí nebývalá národnostní různorodost. Protože se ale všichni považují především za Brazilce, mají Vánoce i spoustu společných rysů. **Téměř všechny vánoční stromky jsou umělé, zdobené spoustou nejbarevnějších vánočních ozdob.** Skutečné jehličnany si mohou dovolit jen ti nejbohatší. Brazilci jsou proslulí nejen početnými rodinami, ale i velkorysostí a chutí utrácet. Většina obyvatel Brazílie navštěvuje o vánočních svátcích mše v kostelích nebo přímo pod otevřeným nebem. O štědrovečerní večeři si Brazilci pochutnávají na pečeném krocanu, ovoci, mořských rybách a sladkých zákuscích.

Velká Británie

Vánoční svátky už začínají vlastně na Mikuláše, tedy 6. prosince. **Vrcholem je 25. prosinec – den, kdy děti po probuzení nacházejí v červených ponožkách dárky od Santa Clause.** Celá rodina se pak sejde nad nadívaným krocanem a švestkovým pudinkem – podivnou směsí oříšků, rumu, vajec, strouhanky, cukru, citrónu… A samozřejmě ještě švestek. Podává se flambovaný koňakem a s horkým punčem.

Austrálie

V zemi klokanů slaví Vánoce stejně jako ve Velké Británii – jen s tím rozdílem, že **místo lyžování a koulování vrcholí v Austrálii léto a děti si užívají letních prázdnin**, které s oblibou tráví na pobřeží oceánu s celou rodinou. **Vánoční stromečky mají buď umělé, nebo zasazené v květináči.** Vánoční **hostina má většinou formu pikniku pod otevřeným nebem s nezbytnými barevnými balónky**. Pijí se ovocné šťávy, australské pivo i australské víno. K jídlu se podávají studené obložené mísy, chlazené ovocné a zeleninové saláty a přeslazené dorty a zákusky. Nesmí chybět meloun. A kdo si chce jídelníčkem

připomenout historii své země jako jedné z bývalých britských kolonií, dá si o štědrovečerní večeři jako dezert teplý švestkový nákyp s hrozinkami a ořechy polévaný vaječným koňakem. Australané o vánočních svátcích s oblibou navštěvují své příbuzné, přátele a známé a vůbec jim nevadí, když musejí jet na návštěvu několik set mil.

Keňa

Vánoce jsou zde svátky hlavně pro turisty – v zemi je pouze 12 % křesťanů. **Štědrý den slaví turisté v hotelích po německo-britském způsobu, zatímco místní muslimové přihlížejí.** Bouřlivější bývá Silvestr, kdy se i řada “domorodců” napije něčeho ostřejšího.

Texty byly použity z Malé encyklopedie Vánoc od nakladatelství Libri